

ZATERDAG
28 JANUARI
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

VIERDE ZONDAG DOOR HET JAAR

VOORAF

Orgelspel

VIERDE ZONDAG DOOR HET JAAR

Thema:
OP DE GOEDE WEG

Komende vieringen Open Kerk:

Zaterdag	11 februari	19.00 uur	Viering
Zaterdag	25 februari	19.00 uur	Viering
Zaterdag	11 maart	19.00 uur	Viering

Voor wie de vieringen van Open Kerk
mogelijk wil blijven maken:
NL 80 INGB 000 6232 091
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
website: www.openkerkhelvoirt.nl

OPEN KERK

HELVOIRT

INTREDELIED

G. *De kerk is daar waar mensen zijn
met God als vaste grond:
geen hoge God kijkt op hen neer,
geen verre vreemde Heer.
De kerk is daar waar mensen zijn
die staan in zijn verbond.*

*De kerk is daar waar mensen zijn
die horen Jezus' stem:
geen stomme tong, geen oren dicht,
maar op zijn woord gericht.
De kerk is daar waar mensen zijn
die gaan de weg van hem.*

WELKOM

Aan het begin van zijn Bergrede feliciteert Jezus mensen die op de goede weg zijn, omdat ze nederig zijn en zachtmoedig. Zij kiezen voor de weg naar binnen, naar persoonlijke integriteit. Maar ze staren zich niet blind op hun eigen ego, want ze staan ook open voor een tweede weg, die naar buiten voert. Ze zijn actief betrokken op hun sociale omgeving, ze ijveren voor gerechtigheid en proberen vrede te stichten in onze gebroken wereld. Zo zijn ze het zout van de aarde en het licht van de wereld.

Welkom u allen hier,
omwille van elkaar in Gods naam.

LIED

G. *De kerk is daar waar mensen zijn
met hart en vurigheid:
niet angstig meer, niet uitgeblust,
maar samen toegerust.
De kerk is daar waar mensen zijn
de Geest van God gewijd.*

*De kerk is daar waar vriendschap is
de een de ander kent:
geen hoogmoed meer, geen mens is meer,
geen hardheid in de leer.
De kerk is daar waar vriendschap is
en hier bouwt God zijn tent.*

STILTE

- V. **Bidden is hopen**
dat je in de stilte God ervaart.
Laten we even stilstaan
bij alles wat ons hart beroert,
en de Onzienlijke de kans geven
ons aan te spreken.

SCHULD EN VERGEVING

- V. **Wat ik gewild heb,**
wat ik gedaan heb.
- Wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb.
- Wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef.
- Al het beschamende
neem het van mij
en dat ik dit was
en geen ander.
- A. **Vergeven wij elkaar**
en God en Goed ons allen.

BEZINNING.

Woord en lied

- G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*
- V. **Geen mens hetzelfde,**
iedereen anders
en toch één familie zijn.

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

- V. **Zoveel hoofden zoveel zinnen**
de ene is de andere niet,
en toch elkaar aanvoelen.

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.*

- V. **De ene heeft dit de andere dat**
de een doet zus, de andere zo,
en toch samen optrekken.

G. *Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond,
kome wat komt.*

GEBED

- V. **Wat zou ik mild bescheiden zijn**
als ik wist dat Gij
spreekt in mijn woord.
- Wat zou het klinken
als ik wist dat Gij
zingt in mijn lied.
- Wat zou ik zacht hulpvaardig zijn
als ik wist dat Gij
werkt met mijn handen.
- Wat zou ik rustig zeker zijn
als ik wist dat Gij,
met mij zijt al mijn levensdagen.

- A. **Amen**

LIED

- G. *Om een mens te zijn op aarde
zonder aanzien zonder macht
is hij onder ons geboren
in de kilte van de nacht.*

LEZING UIT DE EERSTE BRIEF VAN PAULUS AAN DE KORINTIËRS (1:26-31)

Denk eens aan het moment van uw roeping, broeders en zusters. Onder u waren er niet veel die naar menselijke maatstaven wijs waren, niet veel die machtig waren, niet veel die van voorname afkomst waren. Maar wat in de ogen van de wereld dwaas is, heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen; wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen; wat in de ogen van de wereld onbeduidend is en wordt veracht, wat niets is, heeft God uitgekozen om wat wél iets is teniet te doen. Zo kan geen mens zich tegenover God op iets beroemen. Maar u bent door Hem één met Christus Jezus, die dankzij God onze wijsheid is geworden. In Christus zijn wij rechtvaardig en heilig, en in hem zijn wij verlost, opdat het zal zijn zoals geschreven staat: ‘Wil iemand zich op iets beroemen, laat hij zich op de Heer beroemen.’

LIED

G. *Om een vuur te zijn op aarde
dat verwarmt maar niet verslindt
is hij onder ons geboren
als een weerloos mensenkind.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS (5:1-10.13-16)

Toen Jezus de mensenmassa zag, ging hij de berg op. Daar ging hij zitten met zijn volgelingen om zich heen. Hij nam het woord en onderrichtte hen:

*‘Gelukkig wie nederig van hart zijn,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.
Gelukkig de treurenden,
want zij zullen getroost worden.
Gelukkig de zachtmoedigen,
want zij zullen de aarde bezitten.
Gelukkig wie honger en dorsten naar de
gerechtigheid,
want zij zullen verzadigd worden.
Gelukkig de barmhartigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.*

*Gelukkig wie zuiver van hart zijn,
want zij zullen God zien.
Gelukkig de vreedstichters,
want zij zullen kinderen van God genoemd
worden.
Gelukkig wie vanwege de gerechtigheid vervolgd
worden,
want voor hen is het koninkrijk van de hemel.*

Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout worden gemaakt? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt. Jullie zijn het licht voor de wereld. Een stad die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. Je steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, je zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, zodat zij jullie goede daden kunnen zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.’

LIED

G. *Om een licht te zijn op aarde
dat de duisternis verjaagt
is hij onder ons geboren
als een stem die waarheid vraagt.*

OVERWEGING

De wereldwijd bekende zaligsprekingen nemen in de verhalen van en geloofsgetuigenissen over Jezus van Nazaret een bijzondere plaats in. Ze luiden een nieuwe toekomst in, die wordt aangeduid als het koninkrijk der hemelen. Ik stel me voor dat ik daarbij was. Hoe indrukwekkend moet dat geweest zijn. Jezus die als een nieuwe Mozes de berg opgaat, een plek waar hemel en aarde elkaar raken en ontmoeten. Onder zijn toehoorders bevindt zich een grote groep mensen. Zijn volgelingen komen om hem heen zitten. Dan prijst hij iedereen gelukkig in wie hij Gods koninkrijk ziet aanbreken. Dat ziet hij gebeuren in mensen die arm van geest zijn – zonder pretenties –, die verdriet hebben, die zachtmoedig zijn, genegen, zuiver van hart, mensen die honger en dorsten naar gerechtigheid. Dit alles naar het voorbeeld van Jezus zelf. Deelhebben aan het koninkrijk der hemelen betekent: getroost worden,

het land erven, verzadigd worden, barmhartigheid ondervinden, God zien, kind van God genoemd worden.

Ook zegt Jezus tegen zijn toehoorders dat ze het zout der aarde moeten zijn, het licht voor de wereld. Hij spoort hen aan om hun kleur, kracht en pit niet te verliezen. Om niet zouteloos en krachteloos te worden. Om kostbare sporen van liefde en zachtmoedigheid te bewaren. Wijsheid te koesteren. En om daar waar nodig pittig te durven zijn: als smaakmakers.

Herinnert u zich nog wat Jan Terlouw zei over het touwtje dat vroeger uit ieders brievenbus hing? Zo kon iedereen bij iedereen binnenlopen. We leefden samen, we vertrouwden elkaar. Terlouw zette zijn licht niet onder de korenmaat. Hij strooide korreltjes zout uit. Hij nam een kostbaar woord in de mond: een woord waar wij uit kunnen leven: vertrouwen. Hij heeft door het woord vertrouwen in de mond te nemen een collectief gevoel, een verlangen in velen wakker gemaakt.

Het touwtje uit de brievenbus kan ook nostalgische gevoelens opwekken: heimwee naar goede oude tijden, zodat je gaat denken: Zie je wel, vroeger was alles beter, we kunnen nergens meer op vertrouwen, we kennen elkaar niet meer. Ons zout is dan krachteloos geworden; maar dan resten ons alleen nog teleurstelling, angst, verdriet en boosheid. En als ons onderlinge vertrouwen echt weg is, als we elkaar niet meer vertrouwen dan is het de dood in de pot. En dan is dat koninkrijk waar Jezus over sprak, nog nooit zo ver weg geweest.

Kort Orgelspel

Jezus vraagt zijn volgelingen niet alleen om woorden. Woord en daad zijn bij hem één. Als je het zout der aarde bent, het licht voor de wereld en het woord vertrouwen in de mond neemt en ernaar verlangt, belichaam dan dat vertrouwen; wees voor jezelf en voor anderen een betrouwbare ruimte. Leef je verlangen, blij op weg. Zoals wij dat steeds zijn: op weg, op weg naar de toekomst, met een belofte op zak.

In deze tijd van felle polarisatie, boosheid, heftige zorgen, grote verschillen tussen mensen die te veel

hebben en anderen te weinig of helemaal niets – in zo'n tijd is het een spannende opdracht om krachtig en pittig te blijven. Dat laatste mag evenwel geen drammen worden: het is spreken, maar ook luisteren; naar voren treden, maar ook terugtreden om de ander ruimte te geven. Krachtig en pittig blijven is een blijvende uitdaging op meerdere niveaus; aan onze keukentafels, in de gemeente, op het werk, in onze buurt tot aan de nationale en internationale politiek.

Jullie zijn het zout der aarde, wij zijn het zout der aarde. Mogen we kostbare menselijke ruimte blijven scheppen en herscheppen. In onszelf en voor anderen. Dat we nieuwe verhalen met elkaar blijven maken en vertellen, van hoop en vertrouwen. Vanuit het besef en zelfvertrouwen dat we zout zijn, en dus ook smaakmaker. Dat we humaniteit, medemenselijkheid, te bewaren en te bekrachtigen hebben - daar waar die in het geding is. Opdat het zout zijn kracht niet verliest, want dan wordt het weggegooid en vertrapt.

ONDERBREKING

Orgelspel
Collecte
Brood en Beker

BELIJDENIS

- V. Ik geloof in God,
Oorsprong en onuitputtelijke bron van Leven,
die ons leven geeft,
om het vrucht te laten dragen
en het weer door te geven.
- A. Ik geloof in het Leven
dat mij overkwam,
en steeds weer toekomt.
Ik geloof dat mijn toekomst Leven is.
- V. Ik geloof dat leven onweerstaanbaar doorgaat
wanneer wij het van harte delen –
dat die na ons komen
onze levenslijn doortrekken
en met zich meedragen
wat wij erin hebben gelegd.
- A. Ik geloof in het Leven.
in God die zich in mensen laat kennen

en hen vraagt het beste in elkaar tot leven te wekken.
Ik geloof dat Jezus ten voeten uit het beeld is geworden van het beste in mensen, ons een broeder, God een zoon.

- V. Ik geloof dat het leven, mijn leven, niet op een breekpunt uitloopt, maar – het keerpunt voorbij – zijn voleinding vindt in zijn Oorsprong.
Ik geloof dat de graankorrel het stervensproces voorbij zijn vruchten toont.

GEDACHTENIS

Het schijnsel van uw glans over ons bestaan, de warmte van uw adem door ons heen, een teken van uw genade in ons leven, met elkaar het brood breken, het leven delen, de beker zoet en zuur samen drinken en doorgeven tot alles zal zijn voldragen.

Bid voor die huiveren en tobben, voor die meelevend bijstaan.
Gedenk hen met wie we alledag beleefden en die van ons zijn heengegaan naam voor naam, gezicht voor gezicht.

In liefdevolle herinnering noemen we vanavond Arnold Hullegie (2017), rond zijn verjaardag.

Denk ook aan hen - jong en oud - die lijden onder de oorlog, omkomen door geweld, van honger en dorst sterven, op de vlucht bezwijken, alleen heengaan.

Moge Gods Geest alle wereldleiders inspireren om oorlogsgeweld uit te bannen en wegen te zoeken naar duurzame vrede.

A. Er zij licht, vrede, rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
in de bevende zekerheid*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

- V. Waar hij was, die mens Jezus Christus, kwamen lammen in de benen, gingen doven de oren open en vielen blinden de schellen van de ogen.

Waar hij was vluchtten kramp en koorts uit het lijf van de mensen, werd de gemeden melaatse in de kring opgenomen en zieken de straffende vinger Gods uit het hoofd gepraat.

Waar hij was werden brood en vis van harte gedeeld en groeide uit amper iets voor één overvloed voor allen.

Waar hij was verliet God zijn hoge hemel en werd een vader die leeft en lijdt met de mensen.

- G. *Alwie eten van het brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons,
ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

- V. Vanaf de berg zag hij de wereld op zijn kop.
'Zalig de armen; want je bent niet gelukkig om wat je bezit en je wordt niet rijk van wat je hebt.
Zalig die van wapens niet willen weten; ze winnen de wereld zonder geweld.
Zalig die hun zinnen zuiveren; ze vinden God in 't diepst van hun hart.
Zalig die deemoedig zijn; als een kind bij moeder zijn zij geborgen bij God.

In dit vertrouwen heeft hij
van de wereld afscheid genomen.

Hij nam brood,
zegende, brak het en zei:
'Dit ben ik en ik beloof jullie vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem het, eet het.'

Hij nam de beker, zegende die,
reikte hem over en zei:
'Neem de beker van mij over
en geef hem door;
want ik zal er pas weer van drinken
wanneer alles is voltooid.
Doe wat ik heb gedaan
en vergeet me niet.'

G. *Alwie eten van het brood
het breken en delen met de ander,
zij houden de Heer in leven onder ons,
ze zijn hem trouw tot alles is volbracht.*

V. Bij leven niet begrepen
en in de steek gelaten
gedoemd te worden vergeten,
is hij onweerstaanbaar
doorheen de dood tot leven gekomen -
is hij voor allen die in hem
hun ware aard en God herkennen
geworden die hij is:
de mens een broeder, God een zoon.

Bid zoals hij ons leerde bidden.

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede,
een wereld met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid
en brood gerechtigheid is, en genade –

waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is*

*en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

V. U bent allemaal welkom
om het brood van het leven met elkaar te
delen

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*Gij, Gij peilt mijn hart
Gij doorgrondt mij,
Gij weet mijn gaan en mijn staan.
Gij kent mijn gedachten van verre
mijn reizen en trekken, mijn rusten.*

*Mijn wegen, alle, zijn U bekend -
ieder woord dat komt op mijn lippen,
onuitgesproken nog, Gij hoort het al.
Beklim ik de hemel, daar zijt Gij,
daal ik af in de aarde, daar vind ik U ook.*

*Had ik vleugels van morgenrood,
vloog ik over de verste zeeën,
ook daar Gij, uw hand
uw rechterhand die mij vasthoudt.*

*Uw schepping ben ik in hart en nieren,
Gij hebt mij geweven
in de schoot van mijn moeder.*

*Gij Eeuwige, peil nu mijn hart
doorgrond mij,
toets mijn verborgen gedachten.
Ik ben toch niet op een doodlopende weg.
Leid mij voort op de weg van uw dagen.*

GEBEDEN

Gezgd en gezongen

Moge de liefde die ons bezielt,
tastbaar worden in ons handelen.

V. Ik bid om een kerk
die is als een zoete inval
een toevluchtsoord voor ieder;
een gemeenschap van mensen
die elkaar – wie ook, vanwaar ook –
aanvoelen en zichtbaar waarderen.
Zo'n kerk Gods.

God, laat ons niet van hier gaan,
zonder door u gezegd te weten.
Dat wij licht kunnen zijn
voor ieder die wij ontmoeten.
Zegene ons de Barmhartige,
Vader, Zoon en heilige Geest.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

A. Amen

ORGELSPEL

V. Ik bid om een kerk
die is als een lieve moeder,
begripvolle vader;
tierig als een kleuter
speels als een kind;
betrokken en ingetogen.
Zo'n kerk Gods.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

V. Ik bid om een kerk
met een toegestoken hand,
een aangeboden schouder;
die een praatpaal is voor wie
leeft met een bezwaard gemoed,
een klankbord voor wie
zijn hart wil luchten.
Zo'n kerk Gods.

G. *Gij hart, Gij bron van leven
ontferm U over ons.
Gij adem, ziel in mensen
ontferm U over ons.*

ZEGENWENS

V. Moge het geloof waarin we staan,
hoorbaar worden in ons spreken.
Moge de hoop die leeft in ons hart,
zichtbaar worden op onze gezichten.

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische Werkgroep van Open Kerk, mede op basis van teksten van Peer Verhoeven.

Overweging: Inge Goossens.

Lectoren: Inge Goossens en Harry van Hal.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

LIEDKEUZE

- A 128 De kerk is daar
Adri Bosch/Willem Vogel
- A 161 Dat het mij is gegeven
Marcel Zagers/Willem Vogel
- K 5 Om een mens te zijn op aarde
Henk Jongerius/Psalmodia sacra Gotha
- A 261 Klein Danklied
Aad den Besten/M. Stumpel
- A 2 Al wie eten van dit brood
Peer Verhoeven/Parry
- A 273 Onze Vader verborgen
Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal
- A 51 Gij, Gij peilt mijn hart
Huub Oosterhuis/Antoine Oomen
- A 66 Gij hart, Gij bron van leven
Peer Verhoeven/Taizé.

Illustratie: Károly Ferenczy, de Bergrede

© Open Kerk Helvoirt 2023

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS IN DE KERSTVIERING

Wij spreken in elke viering intenties uit voor overledenen. Namen kunt u doorgeven aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u ook andere intenties doorgeven.